

عنوان مقاله:

گستاخی نشاندار در نمایشنامه پلکان

محل انتشار:

دوماهنامه جستارهای زبانی، دوره 12، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسنده:

حسین رحمانی - Assistant Professor, Department of Linguistics, Faculty of Humanities, University of Payam-e-Noor, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر در پی بررسی نمود رفتارهای زبانی تهدیدکننده یا سازنده وجهه در نمایشنامه پلکان اثر اکبر رادی براساس نظریه ترکورافی (۲۰۰۸) است که براساس آن رفتارهای زبانی به پنج دسته ادبی‌بی‌نشان، ادب نشاندار، بی‌ادبی، گستاخی بی‌نشان و گستاخی نشاندار تقسیم می‌شود. تعیین الگوی رفتار زبانی با بیشترین فراوانی در کل نمایشنامه، شناسایی الگوهای زبانی شخصیت‌های فرادست و فرودست، تشخیص الگوی رفتار کلامی شخصیت‌های نمایش با شخصیت اصلی در موقعیت فرودستی او و همچنین بررسی نحوه تغییر الگوی کلامی شخصیت اصلی در عبور از پله فرودستی تا پله‌های فرادستی از اهداف این پژوهش است. براساس نتایج، در میان الگوهای کلامی، گستاخی نشاندار دارای بیشترین فراوانی در پلکان است و در الگوی کلامی شخصیت‌های فرادست تمایلی برای حفظ و ساخت وجهه فرودستان وجود ندارد؛ وجهه فرودستان از روی عمد و با بیشترین استفاده از گستاخی نشاندار از سوی شخصیت‌های فرادست تهدید می‌شود. الگوی کلامی شخصیت‌های فرودست از تنوع بیشتری برخوردار است و آنان از گستاخی بی‌نشان بیشتر از سایر الگوهای کلامی استفاده می‌کنند. به علاوه، الگوی کلامی شخصیت اصلی داستان درگذر از موقعیت فرودستی به موقعیت فرادستی از بی‌ادبی به گستاخی نشاندار تغییر می‌کند و هرچه از پلکان موقعیت و جایگاه بالاتر می‌رود، از گستاخی نشاندار بیشتری استفاده می‌کند. واژه‌های کلیدی: ادب بی‌نشان و نشاندار، بی‌ادبی، گستاخی نشاندار و بی‌نشان، ترکورافی، نمایشنامه پلکان، پژوهش حاضر در پی بررسی نمود رفتارهای زبانی تهدیدکننده یا سازنده وجهه در نمایشنامه پلکان اثر اکبر رادی براساس نظریه ترکورافی (۲۰۰۸) است که براساس آن رفتارهای زبانی به پنج دسته ادبی‌بی‌نشان، ادب نشاندار، بی‌ادبی، گستاخی بی‌نشان و گستاخی نشاندار تقسیم می‌شود. تعیین الگوی رفتار زبانی با بیشترین فراوانی در کل نمایشنامه، شناسایی الگوهای زبانی شخصیت‌های فرادست و فرودست، تشخیص الگوی رفتار کلامی شخصیت‌های نمایش با شخصیت اصلی در موقعیت فرودستی او و همچنین بررسی نحوه تغییر الگوی کلامی شخصیت اصلی در عبور از پله فرودستی تا پله‌های فرادستی از اهداف این پژوهش است. براساس نتایج، در میان الگوهای کلامی، گستاخی نشاندار دارای بیشترین فراوانی در پلکان است و در الگوی کلامی شخصیت‌های فرادست تمایلی برای حفظ و ساخت وجهه فرودستان وجود ندارد؛ وجهه فرودستان از روی عمد و با بیشترین استفاده از گستاخی نشاندار از سوی شخصیت‌های فرادست تهدید می‌شود. الگوی کلامی شخصیت‌های فرودست از تنوع بیشتری برخوردار است و آنان از گستاخی بی‌نشان بیشتر از سایر الگوهای کلامی استفاده می‌کنند. به علاوه، الگوی کلامی شخصیت اصلی داستان درگذر از موقعیت فرودستی به موقعیت فرادستی از بی‌ادبی به گستاخی نشاندار تغییر می‌کند و هرچه از پلکان موقعیت و جایگاه بالاتر می‌رود، از گستاخی نشاندار بیشتری استفاده می‌کند.

کلمات کلیدی:

(un)marked politeness, impoliteness, (un)marked rudeness, Face, Terkourafi, Pellekan)
واژه‌های کلیدی: ادب بی‌نشان و نشاندار، بی‌ادبی، گستاخی نشاندار و بی‌نشان، ترکورافی، نمایشنامه پلکان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1422302>

